

SPRAWOZDANIA / REPORTS

Ks. RYSZARD SAWICKI

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU PT. „KIRCHE IN EUROPA – IDENTITÄT. KULTUR. SOLIDARITÄT”, BRUKSELA, 24–27 LIPCA 2018 R.

W dniach 24–27 lipca 2018 r. w Brukseli odbył się kongres pt. „Kirche in Europa – Identität. Kultur. Solidarität” („Kościół w Europie – tożsamość, kultura, solidarność”). W tym międzynarodowym forum wzięło udział kilkudziesięciu absolwentów Akademii Socjalnych organizowanych od jedenastu lat przez Sozialinstitut Kommende Dortmund. Należy nadmienić, że uczestnikami corocznych akademii są seminarzyści z Europy Środkowej i Wschodniej. Oprócz kontynuacji tej pięknej inicjatywy, jaką są coroczne Akademie Socjalne w Niemczech, już po raz trzeci miało miejsce spotkanie absolwentów, które zawsze przybiera formę międzynarodowego kongresu. Wcześniej takie spotkania odbyły się w Ariccia i Rzymie w 2012 r. oraz w Zakopanem w 2014 r. Sam miałem zaszczyt uczestniczyć w pierwszej Akademii Socjalnej, która odbyła się w 2007 r., a następnie we wspomnianych kongresach.

Na miejsce tegorocznego zjazdu wybrano franciszkański dom formacyjny w Brukseli (Maison Notre-Dame du Chant d’Oiseau). Kongres był współorganizowany przez watykańską Dykasterię ds. Integralnego Rozwoju Człowieka. Wykłady odbywały się w języku niemieckim i angielskim. Uczestnicy mogli korzystać z tłumaczenia symultanicznego (z języka angielskiego na niemiecki bądź z niemieckiego na angielski).

W tematykę obrad uczestników tego międzynarodowego forum wprowadził ks. prał. dr Peter Klasvagt – dyrektor Instytutu Socjalnego Kommende Dortmund i Katolickiej Akademii Schwerte Archidiecezji Paderborn. Nawiązał do faktu, że kongres odbyła się w piętnastą rocznicę wydania przez Ojca Świętego Jana Pawła II adhortacji apostolskiej „Ecclesia in Europa”. Postawił też pytanie: Czym jest w istocie Unia Europejska – wspólnotą wartości czy tylko unią gospodarczą?

Kolejne wystąpienie miał kard. Peter Turkson – prefekt Dykasterii ds. Integralnego Rozwoju Człowieka. Temat jego przedłożenia brzmiał: „Kościół w Europie. Europejska tożsamość i zobowiązanie do chrześcijańskiej solidarności”. Mówił on, że Europa potrzebuje nadziei, którą może dać jej Kościół i głoszone przez niego ewangeliczne wartości.

Bogaty program pobytu w Brukseli miał na celu pogłębienie wiedzy uczestników kongresu z zakresu katolickiej nauki społecznej, uświadomienie współczesnych problemów socjalnych oraz przygotowanie do nowych wyzwań społeczno-pastoralnych stojących przed Kościołem w Europie i na całym świecie. Spektrum tematyczne, nad którym pochyłali się uczestnicy forum, było niezwykle szerokie. Gdzie szukać konstruktywnych rozwiązań problemów, z którymi borykają się europejskie społeczeństwa? W jaki sposób demaskować niewłaściwie dzisiaj rozumianą wolność i tolerancję? Na te, a także inne pytania szukali odpowiedzi uczestnicy kongresu. Wzięli oni udział w konferencjach i dyskusjach dotyczących m.in. fenomenu europeizacji, struktur i funkcjonowania UE, polityki zagranicznej UE, kryzysu migracyjnego, brexitu i eurosceptycyzmu, globalizacji oraz dialogu Kościoła ze światem.

Wśród prelegentów, oprócz już wspomnianych kard. Petera Turksona i ks. Petera Klasvogta, znaleźli się wybitni specjaliści z kręgu kościelnego, m.in.: abp Alain Paul Lebeaupin – Nuncjusz Apostolski przy Unii Europejskiej, bp Adrianus Herman van Luyn SDB – emerytowany ordynariusz Rotterdamu i długoletni przewodniczący Komisji Konferencji Biskupów Unii Europejskiej (COMESA), o. Peter Rožič SJ – dyrektor Europejskiego Centrum Społecznego Jezuitów i delegat ds. apostołstwa społecznego przy Konferencji Prowincji Europejskich Jezuitów. Nie brakowało też przedstawicieli różnych instytucji UE, m.in.: Etienne Bassot, Philippe Perchoc, Alec Vuijlsteke, Viktor Covacic, Willem Noe, Vincent Depaige.

Uzupełnieniem wiedzy teoretycznej zdobytej podczas wykładów było zwiedzanie różnych europejskich instytucji, wśród których warto wspomnieć o wizycie w Parlamencie Europejskim, Komisji Europejskiej, Komisji Konferencji Biskupów Unii Europejskiej (COMESA) i Domu Historii Europejskiej. Duża część wykładów odbywała się w siedzibach tych instytucji.

Kongres, który przebiegał pod hasłem „Kościół w Europie”, był doskonałą okazją do podjęcia refleksji nad rolą Kościoła katolickiego w europejskich procesach zjednoczeniowych. Christianitas była przez wieki siłą jednoczącą całą rodzinę europejskich krajów. Obecnie o tej prawdzie często się nie pamięta. Tymczasem Europa nie może zapomnieć o swoich chrześcijańskich korzeniach, bo inaczej zatraci swoją duchową tożsamość i kulturę odziedziczoną po przodkach. Wymiar duchowy pełni niezwykle ważną rolę w procesie integracji europejskiej. Do niego odwoływali się przecież założyciele Unii Europejskiej, którymi byli gorliwi chrześcijanie, zwani dzisiaj „ojcami integracji europejskiej”, m.in. Sługa Boży Robert Schuman, Konrad Hermann Adenauer, Alcide De Gasperi.

Zamyśleniu nad przyszłością Europy towarzyszyła wspólna modlitwa. Codzienna Eucharystia z oprawą muzyczną w różnych językach z pewnością przyczyniła się do pogłębienia jedności Kościoła w Europie w świadomości uczestników kongresu. Można było doświadczyć, że rzeczywistym fundamentem tej jedności jest Chrystus, założony przez Niego Kościół i proklamowane przezeń wartości. Ostatnia wspólna Msza św. pod przewodnictwem bp. Jean'a Kockerolos'a – biskupa pomocniczego archidiecezji mecheleńsko-brukselskiej sprawowana była w gotyckiej katedrze p.w. św. Michała i św. Gauduli w Brukseli.

Reasumując, należy zauważyć, że kraje Unii Europejskiej są pod wieloma względami różnorodne. Mimo że żyjemy w odmiennych warunkach kulturalno-społeczno-politycznych, to wszystkie nasze drogi, choć czasem tak bardzo różne, prowadzą do Boga. Owa różnorodność stanowi istotne znamię i bogactwo europejskich społeczeństw, które powinny jednoczyć się dla ocalenia i pomnożenia dobra duchowego Europy.

